

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра культурології

СИЛАБУС
навчальної практики

КУЛЬТУРНО-КРАЄЗНАВЧА ПРАКТИКА

підготовки бакалавра культурології
спеціальності 034 Культурологія
освітньо-професійної програми «Культурологія»

Силабус практики «Культурно-краєзнавча практика» підготовки бакалавра культурології (перший освітній рівень), галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 034 Культурологія, за освітньо-професійною програмою «Культурологія».

Розробник: Шостак В. М., доцент кафедри культурології, доцент, кандидат історичних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Столярчук Н. М.

Силабус практики затверджено на засіданні кафедри культурології

протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

Столярчук Н. М.

I. Опис практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика виду практики
Денна форма навчання	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 034 Культурологія Освітньо-професійна програма: Культурологія Освітній рівень: Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Навчальна
Кількість годин / кредитів 150/5		Рік навчання – 1 курс
		Семестр - 2 семестр
		Консультації – 6 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота - 144 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		Українська

II. Інформація про керівника практики

Прізвище, ім'я та по батькові: **Шостак Віктор Михайлович**

Науковий ступінь: **кандидат історичних наук**

Вчене звання: **доцент**

Посада: **доцент кафедри культурології**

Термін практики: три тижні, червень 2023

Контактна інформація: моб. тел. 0634438749, ел.адреса: shostakvictor4@gmail.com

Розклад: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис практики

1.Анотація практики.

Культурне краєзнавство та вивчення культурної спадщини займають вагомe місце у навчально-виховному процесі вищих навчальних закладів України. Культурна пам'ять і креативність – важливі чинники у формуванні національної свідомості, творчого розвитку особистості, почуття самоповаги та людської гідності. Залучення до культурно-краєзнавчої роботи, глибоке і комплексне вивчення історії Волинського краю, пам'яток його природи і культури, традицій, обрядів, релігійного середовища волинян, сакральної архітектури, усього комплексу виявів матеріальної і нематеріальної культурної спадщини є вагомим

фактором формування потрібних фахових рис майбутнього культуролога і світоглядних орієнтацій громадянина України.

2.Пререквізити. Проходження практики передбачає використання студентами знань, які вони отримали під час вивчення світової та вітчизняної історії в середній школі , регіональних культур світу, теорії і методики культурологічного аналізу, етнокультурології, науки і релігії , інших дисциплін і практик, передбачених навчальним планом для студентів першого курсу навчання. Загальні і фахові компетенції та результати навчання вказані у силабусах названих освітніх компонентів підготовки культурологів бакалаврського рівня.

Постреквізити. Знання, вміння і навички, які отримають студенти під час проходження культурно-краєзнавчої практики, можуть бути використані при вивченні навчальних дисциплін на наступних курсах навчання. Це такі освітні компоненти як Культура Європейського Середньовіччя, Культура Нового Часу, Сучасна культура, Аналітика культури, Культурно-дозвіллева діяльність, Виставково-галерейна діяльність і арт-кураторство, Культура Волині, Управління закладами культури і мистецтв, Культурні та креативні індустрії та інші дисципліни, передбачені навчальним планом на 2-4 роках навчання і на магістратурі. Отримані знання, вміння та навички студенти можуть використовувати під час написання курсових робіт та проходження інших практик під час навчання на бакалаврській і магістерській програмах.

3.Мета і завдання практики.

Під час проходження практики студенти повинні:

- поглибити і закріпити знання з вивчених теоретичних курсів та усвідомити зв'язок краєзнавства з іншими навчальними дисциплінами;
- поглибити знання, зокрема, з історичного та культурного краєзнавства, навчитися застосовувати методики краєзнавчих досліджень для вивчення історії культури та аналізу її сучасних форм , історії окремих регіонів Волині, історичних пам'яток, родоводів та ін.;
- навчитися класифікувати краєзнавчі дослідження за основними напрямками (історичне краєзнавство, географічне, літературне, мистецтвознавче, бібліотечне, церковне, музейне, пам'яткознавче тощо);
- ознайомитися з літературними, довідковими, бібліографічними та іншими джерелами і основними організаційними формами культурно-краєзнавчої роботи;
- ознайомитися з внутрішньою структурою та системою роботи культурних товариств , музеїв , клубів та інших культурно-освітніх установ та проаналізувати основні напрямки і форми їхньої діяльності зокрема організації професійної екскурсійної роботи ;
- під час проходження культурно-краєзнавчої практики студенти повинні з'ясувати історичні періоди розвитку Волині та особливості еволюції її соціо-культурної сфери в різних політичних та історичних умовах;
- студенти повинні познайомитися з різного роду джерелами, оволодіти методами їх вивчення і використання отриманої інформації при вивченні різних видів пам'яток, аналізувати і систематизувати джерела до заданої теми, складати бібліографію, описувати пам'ятки, складати паспорт об'єкта, продумувати логістику і етапи проведення екскурсійної роботи тощо.
- вивчити особливості і теоретичні положення методичної краєзнавчої літератури , досвід відомих волинських краєзнавців-практиків;

- знати методику пошукової, збиральницької, гурткової, просвітницької роботи, проведення інтерв'ю, фіксації та запису спогадів, розповідей учасників та свідків подій тощо

Головними завданнями для студентів-культурологів під час проходження культурно-краєзнавчої практики є :1) вивчення й узагальнення досвіду менеджерів соціо-культурної сфери та діяльна участь у вирішенні проблем сучасної культурно-просвітницької роботи ; 2) набуття і вироблення практичних умінь та навичок проведення культурно-краєзнавчої роботи , наукових досліджень, самостановлення і самовдосконалення професійної майстерності.

4. Результати навчання (Компетентності)

За результатами проходження практик студент повинен знати : 1) організацію праці у закладах і установах соціо-культурної сфери ; 2) зміст законодавчої і нормативно-правової бази України щодо опису , аналізу і збереження культурних пам'яток; 3) види і форми планування науково-пошукової роботи в культурно-краєзнавчій галузі ; 4) організацію екскурсійної і логістичної роботи в закладах культури та мистецтв ; 5) особливості організації роботи історико-культурних заповідників та відділів охорони культурної спадщини.

При відповідальному ставленні і ретельному виконанні вказівок керівників практики студент після завершення практики повинен вміти :

- проводити різноманітні культурно-краєзнавчі заходи , забезпечувати їх змістовність , доступність , високий теоретичний і методичний рівень, суспільну доцільність ;
- впроваджувати в практику сучасні форми інноваційної роботи та нетрадиційні типи проведення культурологічних проєктів ;
- активно використовувати можливості Інтернет-технологій під час планування і проведення різноманітних форм культурного туризму ;
- впроваджувати в практику особистісно зорієнтоване гуманітарне та патріотичне виховання ;
- організовувати діяльність культурно-краєзнавчих гуртків , студій , клубів за інтересами , круглих столів , турнірів та інших можливих форм роботи в навчальних закладах і громадських організаціях ;
- розвивати творчі здібності і культурну компетентність громадян ;
- здійснювати тематичне і поточне планування культурно-краєзнавчої роботи відповідно до завдань і масштабів ;
- вести документацію в контексті реєстрації . опису і збереження культурної спадщини та окремих пам'яток культури ;
- перевіряти краєзнавчу документацію щодо її відповідності чинному законодавству ;
- вести щоденник культурно-краєзнавчої практики , робити записи особистих спостережень і формулювати науково-теоретичні висновки.

У процесі вивчення запланованих тем і виконання завдань , передбачених на кожному етапі культурно-краєзнавчої практики , студент виробляє в собі здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі дослідження культури рідного краю. Адже ефективне опрацювання рекомендованих джерел і виконання відповідних завдань передбачає використання різного виду теоретичних знань і креативних підходів до аналізу культурних явищ і процесів. Часто нові елементи культурного осмислення і культурних практик Волині характеризується комплексністю та невизначеністю умов , потребують системного і багатофакторного аналізу.

В ході осмислення ключових проблем становлення , розвитку і перспектив культурних процесів на території Волині студент повинен бути націлений на формування сукупності загальних компетентностей, визначених державними стандартами. Серед яких ключовими і головними є :

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
7. Здатність працювати автономно і в команді.
9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей соціокультурного розвитку Волині, України та світу.

Для становлення майбутнього фахівця-культуролога вирішального значення набувають спеціальні та фахові компетентності. При засвоєнні програмового матеріалу і самостійних творчих пошуках студент повинен усвідомлювати і прагнути оволодіти головними компетентностями, які передбачені державними стандартами. Серед них фундаментальне значення мають :

1. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.
2. Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури у українському та міжнародному контекстах.
3. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів;
4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).
5. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства.
6. Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних рівнів.
7. Здатність обґрунтовувати рішення щодо врегулювання відносин у сфері культури на основі розуміння специфіки соціокультурних процесів.
8. Здатність створювати аналітичні звіти, розробляти рекомендації та генерувати проекти (культурно-мистецькі, художні та дозвілєві) щодо об'єктів професійної діяльності, використовуючи актуальну нормативну основу.

9. Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів.
10. Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології.
11. Здатність організувати культурні події, використовуючи сучасні методи та технології.
12. Здатність дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації.

IV. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	Підготовчий етап передбачає ознайомлення студентів з програмою культурно-краєзнавчої практики , участь у настановчій конференції , вибір студентом базової установи для проходження практики , вирішення всіх організаційних питань. На настановній конференції присутні представники адміністрації факультету , викладачі , студенти , керівники практики від університету та базових установ. Студенти знайомляться із метою і очікуваними результатами від їхньої діяльності , вимогами щодо роботи і оформлення звітної документації. Уточнюються програма і терміни проведення практики , правила техніки безпеки , форми контролю і звітності.
2. Ознайомлювальний	Знайомство студента з установою , де він буде проходити практику , вивчення особливостей організації праці у базовому закладі . знайомство з керівниками , науковими працівниками та фахівцями з обраної сфери практичної діяльності. Відвідування знакових історико-культурних об'єктів , вивчення їхньої художньо-естетичної і змістової привабливості , місця в загальному контексті населеного пункту і оточуючих архітектурних та ландшафтних умов .
3. Основний	- вивчення змісту законодавчої і нормативно-правової бази, постанов Кабінету Міністрів України, які регулюють життєдіяльність культурно-краєзнавчої галузі України; - ознайомлення з розпорядженнями Волинської обласної ради і місцевих органів влади, зокрема міста Луцька, щодо розвитку культурно-краєзнавчої сфери і охорони культурної спадщини;

	- консультації з керівниками практики і складання кожним студентом-практикантом індивідуального плану роботи; - опрацювання науково-теоретичної літератури у відділах історико-культурного заповідника „Старий Луцьк” та обговорення цікавих матеріалів з його співробітниками ; - проведення в обов’язковому порядку не менше трьох екскурсій в історико-культурному заповіднику, забезпечення їх змістовності і методичної доцільності, впровадження в практику сучасних інноваційних форм і нових методів художньо-естетичного виховання; - ознайомлення з діяльністю Відділу охорони культурної спадщини Луцької міської ради, самостійна організація різних форм дослідження і опису культурних пам’яток Луцька чи інших населених пунктів Волині; - розробка і проведення одного відкритого залікового заходу з метою ознайомлення і популяризації культурної спадщини м.Луцька чи регіону Волині, де студент проходить практику. Бажане використання відеозйомки і розміщення матеріалів на сайті кафедри і університету ; - ознайомлення з роботою працівників відділу охорони культурної спадщини м.Луцька, вивчення карти культурних пам’яток, отримання навиків ведення документації та опису пам’ятки, оформлення її юридичного статусу; - класифікація, розміщення і оформлення науково-навчальних матеріалів, використання якісних розробок для здійснення тематичного і поточного планування, складання логістики культурних маршрутів по місту Луцьку, залучення учнів, волонтерів і громадян до здійснення культурно-мистецьких та краєзнавчо-пізнавальних проектів.
4. Підсумковий	На підсумковому етапі відбувається оцінювання роботи студента-практиканта відповідними працівниками та керівником культурно-краєзнавчої практики. Студент у встановлений термін подає підготовлений звіт та заповнений ним щоденник щодо виконаних робіт, завдань і зібраних матеріалів. Підсумкова конференція завершує практику. Студенти готують виступи, виставку чи презентацію матеріалів, які відображають хід і результати практики. На конференцію запрошуються керівники практик від базових установ , декан факультету

	і завідувач кафедру, задіяні викладачі, які підводять підсумки роботи кожного студента-культуролога, висловлюють зауваження, побажання, рекомендації щодо оформлення звітних матеріалів і подальших перспектив теоретичних пошуків та форм культурно-краєзнавчих практик.
--	---

V.ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ:

-враховуючи власні зацікавлення і об'єктивні можливості обрати один з напрямків краєзнавчих досліджень та скласти повідомлення про свою малу батьківщину чи регіон Волині (можливі краєзнавчі дослідження за основними напрямками : історичне краєзнавство, географічне, літературне, мистецтвознавче, бібліотечне, церковне, музейне, пам'яткознавче тощо);

-зібрати науково-теоретичний та методичний матеріал про структуру та систему роботи культурних товариств, музеїв , клубів та інших культурно-освітніх установ Волині та проаналізувати основні напрямки і форми їхньої діяльності зокрема організації професійної екскурсійної роботи;

-підготувати повідомлення , розповідь, презентацію про один з історичних періодів розвитку Волині та особливості еволюції її соціо-культурної сфери в різних політичних та історичних умовах;

-описати особливості методики краєзнавчих пошуків, досвід та результати досліджень відомих волинських краєзнавців-практиків;

-провести інтерв'ю, зафіксувати та записати спогади, розповіді учасників та свідків культурних подій Волині, окремого населеного пункту, родини тощо;

-підготувати та провести культурно-краєзнавчий захід на території історико-культурного заповідника у місті Луцьку

-вивчити зміст законодавчої і нормативно-правової бази , постанов Кабінету Міністрів України , які регулюють життєдіяльність культурно-краєзнавчої галузі України ;

- ознайомитись з розпорядженнями Волинської обласної ради і місцевих органів влади , зокрема міста Луцька, щодо розвитку культурно-краєзнавчої сфери і охорони культурної спадщини ;

-розробити сценарій, науково-методичне забезпечення та провести відкритий заліковий захід з метою ознайомлення і популяризації культурної спадщини м.Луцька чи регіону Волині , де студент проходить практику. Бажане використання відеозйомки і розміщення матеріалів на сайті кафедри і університету ;

- ознайомитись з роботою працівників відділу охорони культурної спадщини м.Луцька, вивчити карти культурних пам'яток, провести документування та опис культурної пам'ятки , оформити її юридичний статус ;

-укласти власний екскурсійний маршрут по території Волині чи окремого міста, регіону, населеного пункту, окремого об'єкту історичного, географічного, літературного, мистецтвознавчого, бібліотечного, церковного, музейного краєзнавства тощо;

Підсумовуючи, важливо наголосити, що виконання індивідуальних науково-дослідницьких та практичних завдань передбачає зокрема :

1. Вивчення методичної краєзнавчої літератури і проведення бесід з краєзнавцями-практиками. 2. Знайомство з методикою краєзнавчої роботи (пошуковою, збиральною, гуртковою, масово-освітньою тощо). 3. Виявлення та вивчення місцевої краєзнавчої літератури, матеріалів місцевих краєзнавчих музеїв тощо. 4. Збір та використання інтерв'ю, спогадів, розповідей учасників та свідків подій, явищ тощо. 5. Індивідуальні і колективні завдання (наприклад, розробка конкретних туристичних маршрутів по Волині, вивчення та характеристика історичних, меморіальних та ін. об'єктів, пошук документів, участь у історичних реконструкціях, написання текстів екскурсій, підготовка історико-краєзнавчих довідок та ін.). 6. Робота у літніх краєзнавчих школах (таборах) на базі шкіл, ліцеїв, гімназій та інших закладів.

VI. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Після завершення практики студенти здають диференційований залік керівнику практики або комісії, яку призначає декан факультету. На засіданні комісії студент-практикант захищає звіт про виконану роботу і представляє необхідну документацію.

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1. Теоретична підготовка: теоретичні знання предмету практики; володіння матеріалом під час проведення культурно-краєзнавчих заходів, екскурсій, практичних і дослідницьких робіт тощо.	15
2. Психолого-комунікативна майстерність: психологічна врівноваженість і тактовність, комунікабельність, емпатійність, неконфліктність, толерантність тощо.	10
3. Особистісні характеристики: дисциплінованість під час проходження практики; ініціативність; самостійність; професійна спрямованість; інноваційність тощо.	5
4. Оцінювання процесу проходження практики: проведення екскурсійно-культурних, виховних заходів, експериментів, запровадження інноваційних форм роботи і креативних рішень; формування технічної документації, облікової звітності на базах практики тощо .	20
5. Оцінювання звітної документації: план-конспект культурно-краєзнавчого заходу; сценарій проведення екскурсії чи виховного заходу; психолого-професійна характеристика; різні матеріали звітності; відеоматеріали , карти , плани екскурсій, документи архівів тощо .	20

6. Оцінювання допоміжної документації: загальне оформлення щоденника; оформлення допоміжної документації (конспекти, записи, наочний матеріал, схеми, знімки тощо) .	5
7. Захист практики	25
Загальна сума	100

Політика оцінювання

За результатами проходження культурно-красназавчої практики оцінювання знань і вмінь студентів відбувається на підставі комплексу критеріїв: - якість знань студентів та вміння застосовувати їх на практиці; - вміння систематизувати, класифікувати та узагальнювати інформацію; - рівень сформованості умінь та навичок практичної роботи студентів як майбутніх спеціалістів; - вміння робити аргументовані висновки; - якісне виконання завдань під час перебування на базах практики; - правильне оформлення документації; - рівень оволодіння інноваційними технологіями з фаху; - захист презентацій та індивідуальних завдань; - повнота та якість відповідей на заліку.

Оцінку «відмінно» (90-100 балів) студент отримує, якщо всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено глибоке розуміння теоретичних знань та вміння творчо їх застосовувати. Враховується сумлінне виконання всіх завдань практики, високий рівень удосконалення своїх знань, умінь та навичок, пов'язаних із особливостями професійної діяльності. Матеріали опрацьовано, проаналізовано, правильно оформлено та подано у визначений термін. Повністю розкрито тему індивідуального завдання, зроблено чіткі висновки щодо досліджуваного питання. У щоденнику студента зафіксовано зміст роботи впродовж усього періоду проходження практики.

Оцінку «добре» (82-89 балів) студент одержує, якщо завдання практики виконані правильно, але недостатньо повно. Практикант виконував завдання керівників практики, удосконалював на практиці свої знання з історії і теорії культури, культурології та культурних практик. Матеріали подано у визначений термін, але недостатньо систематизовано. Індивідуальне завдання виконано та логічно викладено. Відповіді на запитання членів комісії під час заліку загалом правильні. У щоденнику студента зафіксовано зміст роботи впродовж усього періоду проходження практики.

Оцінку «добре» (75 -81 балів) студент отримує, якщо завдання практики виконано повно, але було допущено кілька не дуже грубих помилок. Практикант виконував завдання керівника практики, удосконалював свої знання та навички з фаху. Матеріали подано у визначений термін, але є певні невідповідності або оформлено з помилками. Тему індивідуального завдання розкрито, але логіка викладу порушена. Під час відповідей на питання членів комісії орієнтується у змісті практики. У щоденнику студента зафіксовано зміст роботи впродовж усього періоду проходження практики.

Оцінку «задовільно» (67-74 балів) студент отримує, якщо завдання практики виконано в неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Знання теоретичного матеріалу продемонстровано з деякими недоліками, недостатньо сформовані основні вміння та навички. Матеріали практики опрацьовано з помилками, бракує аналізу, щоденник оформлено неправильно. Індивідуальне завдання виконано, але не розкрито тему. Відповіді на запитання членів комісії неповні.

Оцінка «задовільно» (60-66 бали) ставиться студентові, якщо завдання практики виконано з помилками або не в повному обсязі. У теоретичних знаннях виявлено недоліки, бракує сформованих вмінь та навичок зі спеціальності. Матеріали опрацьовано частково, оформлено неправильно, слабо аргументовані висновки й узагальнення, індивідуальне завдання виконано частково. Щоденник оформлено неправильно. Відповіді на запитання членів комісії неповні.

Оцінку «незадовільно» (35-59 балів) студент отримує, якщо більшість завдань навчальної практики не виконані. Практикант не володіє теоретичними знаннями, не може дати відповіді на поставлені питання. Виявлені проблеми із виконанням завдань, не сформовані вміння проводити відповідні види роботи. Матеріали недбало опрацьовано, оформлено з помилками. Щоденник оформлений неправильно.

Оцінку «незадовільно» (1-35 балів) студент отримує, якщо завдання навчальної практики не виконані.

Перед відправленням на практику студент зобов'язаний:

- зустрітися з керівником практики від кафедри;
- ознайомитися з терміном та умовами проходження практики;
- отримати на кафедрі потрібну документацію;
- пройти інструктаж з техніки безпеки;
- строго виконувати правила безпеки;
- виконувати на підприємстві правила внутрішнього розпорядку;
- відвідувати наукові семінари та поточні наради;
- регулярно вести щоденник;
- виконати програму та індивідуальне завдання з практики;
- скласти звіт про результати практики керівника від підприємства.

Після повернення до вузу доповісти на кафедрі про закінчення практики, передати на зберігання звіт та щоденники практики.

На захист, який відбудеться після завершення практики, кожен студент представляє:

1. Щоденник з практики завірений керівником практики від базової установи, де студент проходив практику.
2. Звіт з практики, завірений керівником практики від установи, де студент проходив практику.
3. Особистий щоденник з практики.
4. Огляд літературних джерел з теми наукового дослідження.
5. Фотозвіт з культурно-краєзнавчої практики.
6. Презентацію з культурно-краєзнавчої практики.

Студент, який не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук про роботу або незадовільну оцінку на захисті звіту, направляється повторно на практику в період канікул.

Такі студенти у двотижневий термін після початку осіннього семестру подають на кафедру письмовий звіт, в якому висвітлюються такі питання:

1. Відомості про конкретно виконану роботу;
2. Індивідуальне завдання і зібрані матеріали;
3. Висновки і пропозиції.

Підсумки навчальної культурно-краєзнавчої практики для студентів, які повторно її проходили підводяться на засіданні кафедри.

Процес навчання під час проходження практики є творчим, відкритим до дискусії та обговорення запропонованих тем. Усі завдання, передбачені силабусом, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо студент був відсутній на передбачених заняттях чи заходах з поважної причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання

самостійно та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу.

Політика щодо академічної доброчесності.

Під час навчання під час проходження практики учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом та студентами передбачає:

- ✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- ✓ дотримання норм законодавства про авторське право;
- ✓ надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- ✓ контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.
- ✓ Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:
- ✓ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- ✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- ✓ дотримання норм законодавства про авторське право;
- ✓ надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності

Політика щодо деделайнів та перескладання.

Терміни і умови перескладання визначаються деканатом відповідно до рекомендацій навчального відділу, вони можуть корегуватися викладачем за попередньою домовленістю зі студентом в залежності від ситуації і конкретних обставин.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Залікове оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені цим силабусом.

Підсумкове заняття проводиться в формі співбесіди відповідно до залікових питань і матеріалу, який студент вивчає самостійно. На залік виносяться основні питання, типові та комплексні завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач в контексті проходження культурно-краєзнавчої практики.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА І ДЖЕРЕЛА

1. Александрович В. Ікона Покрову Богородиці з Святотроїцької церкви у с. Речиці // Тези та матеріали міжнародної конференції. "Волинська ікона. Питання історії вивчення, дослідження та реставрації". - Луцьк: Музей Волинської ікони. - 1997. - С 9-11.
2. Александрович В. Українське малярство XIII-XV ст.- Львів, 1995. - 197 с,
3. Археологічна спадщина Яна Фітцке. За заг.ред.Г.Охріменка.-Луцьк, 2005.-487с.
4. Бондаренко Г., Гаврилюк О., Дмитренко А. та ін.. Західне Полісся : історія та культура.-Луцьк, 2012.-778с.
5. Бондаренко Г.В. Історичне краєзнавство Волинської області (1939-2019 роки).- Луцьк. 2021.-533с.
6. Бондаренко Г.В. Волинезнавство – факультативний курс у загальноосвітніх школах області. Педагогічний пошук. – 2005. – №4(48). – С.56-63.
7. Бондаренко Г.В. Затурці в історії України та Волині. Педагогічний пошук. – 2003. – №4(40). – С.47-53.
8. Бондаренко Г.В. Історичне краєзнавство Волині. – Кн.1. – Луцьк: РВВ «Вежа»-245с.
9. Бондаренко Г.В. Історія України і Волині в нумізматиці, боністиці, геральдиці, генеалогії, фалеристиці та вексиллогії: Програма факультативного курсу для 10-12 класів (34 години). Педагогічний пошук. – 2006. – №2(50). – С.44 - 47.
10. Бондаренко Г.В. Краєзнавство Волині (80-ті – 2001 рр.). Минуле і сучасне Волині. Волинська обласна організація Національної спілки краєзнавців України. Матеріали до відзначення 20-річчя від часу утворення. Спеціальний випуск – Луцьк: б.в., 2009. – С.23-29.
11. Бондаренко Г.В. Краєзнавча освіта – важливий аспект виховання патріота і громадянина. Педагогічний пошук. – 2003. – №4(40). – С.73-76.
12. Бондаренко Г.В. Краєзнавча освіта Волині у «Творчих сходах педагогів Волині – 2003- 2004». Педагогічний пошук. – 2004. – №2(42). – С.93-95.
13. Бондаренко Г.В. Краєзнавчі дослідження: напрями, завдання, проблеми. Минуле і сучасне Волині. Краєзнавство: історія, здобутки, перспективи. Тези доповідей та повідомлень II регіональної «Велика Волинь» та VI обласної історико-краєзнавчих конференцій 8 – 10 жовтня 1992 р. – Луцьк: б.в., 1992. – С.6-7.
14. Бондаренко Г.В. Освіта і виховання в родині Косачів. Педагогічний пошук. – 2004. – №3(43). – С.17-23.

15. Бондаренко Г.В. Символи Волинської області . Педагогічний пошук. – 2003. – №1(37). – С.34-45.
16. Бондаренко Г.В.,Заброварний Б.Й. Проблема людини в історичному краєзнавстві .Минуле і сучасне Волині. Історичні постаті краю: тези доповідей та пові-домлень V Волинської історикокраєзнавчої конференції 11 – 13 жовтня 1991 р. – Луцьк: б.в., 1991. – С. 4 – 7.
17. Бондаренко Г.В., Наконечний В.А., Онуфрійчук М.А., Протас Л.О. Про створен-ня краєзнавчого товариства Волинської області . Минуле і сучасне Волині: тези доповідей та повідомлень III-ої Волинської історико-краєзнавчої конференції. – Луцьк: б.в., 1989. – С. 9-11.
18. Братушко Ю., Лугіна Л., Луць В., Цитович В. Фізико-хімічні та стратиграфічні дослідження живопису волинських ікон// Волинська ікона: питання історії, вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конфе-ренції. - Луцьк, 1997. -С. 98-107.
19. Волинська ікона XVI-XVIII ст. Каталог та альбом. - Київ-Луцьк: Спадщина, 1998.- 147с.
20. Волинь у долях краян і людських документах. Заг.ред. М.І.Дубини.Т.1,2.- Луцьк,1996.-Т.1-343с.,Т.2-443с.
21. Воропай Олекса. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис: В 2 т. - Мюнхен, 1966.-274с.
22. Всесвітня туристична організація: офіц. сайт. – Режим доступу: <http://unwto.org/index.php>.
23. Гуменюк Н. Геннадій Бондаренко: Краєзнавство завжди біля витоків відро-дження . Віче. – 1998. – 12 березня. – С.14.
24. Дацко О. І. Культура як чинник сталого розвитку регіонів: європейський досвід. 2009.Режимдоступу:http://www.nbuv.gov.ua/portal/ soc_gum/pips/2009_1/224.pdf.
25. Жолтовський П. М. Український живопис XVII-XVIII ст. - К., 1978. - 326с.
26. Жолтовський П. Розвиток національних рис в українському мистецтві (Друга пол. XVI- перша пол. XVII століття. Живопис.)Нариси з історії українського мистецтва. - К., 1966,- С. 64-75.
27. Жолтовський П. Художнє життя на Україні в XVI-XVIII ст. - К., 1983- 178 с.
28. Жупанський Я.І., Круль В.П. Про об'єкт і предмет вивчення національного крає-знавства . Краєзнавство. – 1994. – Ч. 1-2. – С. 3-6.
29. Зміст матеріалів конференції «Минуле і сучасне Волині та Полісся» за 1985-2009 роки // Минуле і сучасне Волині. Волинська обласна організація Національної спілки краєзнавців України. Матеріали до відзначення 20-річчя від часу утворення. Спеціальний випуск – Луцьк: б.в., 2009. – С.75 – 148.
30. Історія українського мистецтва: В 6 т./АН УРСР. Головна ред. Української радянської енциклопедії. - К., 1967. Т. 2: Мистецтво XIV- перш. пол. XVI ст.-376с.
31. Костомаров М. Слов'янська міфологія//Хроніка 2000. -Випуск 1. - К., 1992. -С 34-45.
32. Круль В.П. Краєзнавство: історична географія. Конспект лекцій / За ред. Я.І.Жупанського. – Чернівці: ЧДУ, 1999. – 108 с.
33. Кузик С. П. Географія туризму: навчальний посібник . К.: Знання, 2011. – 271 с.
34. Культурна політика України – оцінка міжнародних експертів / Рада культур. співпраці Ради Європи; М-во культури і туризму України. – К.: Рада культур. співпраці, 2007. – 56 с.

35. Леся Українка і родина Косачів в контексті української та світової культури : матеріали 11 Всеукр. наук.-практ. конф. 24-25 лют. 2001 р., с. Колодяжне : наук. зб. - Луцьк : Надстир'я, 2001. - 140 с., ілюстр. ;
36. Леся Українка і родина Косачів в контексті української та світової культури : матеріали III Всеукр. наук.- практ. конф. 24-25 лют. 2006 р., с. Колодяжне : наук. зб. - Вип. 3. - Луцьк: Пульс, 2006. - 226 с.
37. Леся Українка та родина Косачів в контексті української культури : тези та матеріали - Луцьк : [б. в.] 1996. - 42 с.
38. Леся Українка. Волинські сюжети. Історико-краєзнавчі нариси / упоряд. Н. Пушкар, В. Комзюк. - Луцьк: Волин. старожитності, 2013. - 252 с.
39. Літопис подій у краєзнавчому житті Волинської області у 1989 – 2009 роках // Минуле і сучасне Волині. Волинська обласна організація Національної спілки краєзнавців України. Матеріали до відзначення 20-річчя від часу утворення. Спеціальний випуск . – Луцьк: б.в., 2009. – С.48-62.
40. Логвин Г. Н. Українсько-польські мистецькі зв'язки XIV-XVI ст. // Українське мистецтво в міжнародних зв'язках. - Київ, 1983. - С 23-27.
41. Логвин Г., Міляєва Л., Свенціцька В. Український середньовічний живопис. -К.: Мистецтво, 1976.-26 с.
42. Луць В. Збірка Волинських ікон Рівненського краєзнавчого музею// Родовід,- 1994.— Ч.8.- С.42-50.
43. Луць В. Іконописна майстерня Острога першої половини XVIII ст. // Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції. "Волинська ікона:питання історії вивчення,дослідження та реставрації". - Луцьк, 1996. - С. 32-33.
44. Макаров А. Світло українського бароко. - Київ: Мистецтво, 1994. - 286 с.
45. Маркетинг мест. Привлечение инвестиций, предприятий, жителей и туристов в города, коммуны, регионы и страны Европы / Ф. Котлер, К. Асплунд, И. Рейн, Д. Хайдер; / пер. с англ. М. Акая при участии В. Мишучкова. – СПб. : Стокгольм. школа экономики в Санкт-Петербурге, 2005. – 376 с.
46. Матвієнко-Гарнага Ф.Т. Краєзнавство і краєзнавча робота. – Харків, 1930. – 157 с.
47. Матеріали з історії народознавства в Україні : Каталог етнографічних програм (друга половина XVIII-XX ст.) / НАН України, Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського, Ін-т укр. археографії ; уклала О. Боряк. Київ : Українознавство, 1994.- 124 с.
48. Минуле й сучасне Волині та Полісся. Олена Пчілка і родина Косачів в історії інтелектуальної еліти України та Волині : матеріали XXXIII Всеукр. іст.-краєзн. конф., присвяч. 160-річчю від дня народження Олени Пчілки та 60-річчю з часу створення Колодяженського літературно-меморіального музею Лесі Українки : наук. зб. - Вип. 33. - Луцьк : Пульс, 2009. - 292 с.
49. Минуле і сучасне Волині та Полісся. Олена Пчілка, Леся Українка і родина Косачів в історії української та світової культури : наук. зб. - Вип. 51 : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 165-річчю від дня народження Олени Пчілки та 65-річчю Колодяженського літературно-меморіального музею Лесі Українки, с. Колодяжне на Волині, 28-29 черв. 2014 р. Упоряд : А. Силук, В. Комзюк. - Луцьк, 2014.-278с.
50. Нариси культури Давньої Волині. За заг.ред.Г.Охріменка.-Луцьк,2006.-597с.
51. Овсійчук В. Українське малярство X-XIII ст. Проблеми кольору. - Львів,1996.-477 с.

52. Огієнко І. Повстання азбуки й літературної мови в слов'ян. - Жовква: Друкарня оо.Василіян, 1938.-300 с.
53. Олена Пчілка - дітям / упоряд. В. Комзюк і Н. Пушкар. - Львів : Апріорі, 2015. - 76 с.
54. Олена Пчілка і Волинь : матеріали наук.-практ. конф. 29 -30 черв. 1999 р.: наук. зб. - Луцьк : [б. в.], 1999. - 111 с.
55. Організація туризму: підручник / І. М. Писаревський, С. О. Погасій, М. М. Поколюдна та ін.; за ред. І. М. Писаревського. – Х.: ХНАМГ, 2008. – 541 с.
56. Орлова О. В. Культурний туризм як засіб діалогу культур. Культура і сучасність.2009. № 2. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Kis/2009_2/19.pdf.
57. Охріменко Г. Культура лінійно-стрічкової кераміки на Волині.-Луцьк, 2001.-137с.
58. Охріменко Г. Неоліт Волині.-Луцьк,1993.-119с.
59. Пахомов Ю. М. Система цінностей як фактор конкурентоспроможності країн у глобальному світі. Економіка ринкових відносин. – 2008. – №1 (1). – С. 38-45.
60. Прижиттєві документи і матеріали Лесі Українки та родини Косачів : каталог-довідник. - Луцьк : [б. в.], 1996. - 48 с., ілюстр. ; Родина Косачів і волиняни: Спогади, перекази. - Луцьк : Волин. обл. друк., 2002. - 64 с.
61. Програма, запитальник та методичні поради дослідникам народної культури України / упорядн. Л. Орел, К. Міщенко. Київ : ІСДО, 1995.- 232 с.
62. Тронько П. Українське краєзнавство в ХХ столітті / наук. ред. В.А. Смолій ; Нац. акад. наук України, Ін-т історії України. Київ : [б.в.], 2002. -84 с.
63. Пронкевич О. В. Культурний туризм і «винайдення» Іспанії . Наукові праці: наук.-метод. журн. Філологія. Літературознавство / Чорномор. держ. ун-т ім. П. Могили. – 2009. – Т.124. – Вип. 111. – С. 91-93.
64. Пуцко В. Ранні ікони Волині. // Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції. "Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації".- Луцьк: Музей Волинської ікони. - 1995. - С.5-7.
65. Пуцко В. Художня колекція Волинського єпархіального давньосховища //Тези 11 Міжнар. конф. Волинська ікона. Питання історії вивчення, дослідження та реставрації,- Луцьк, 1995- С.22-24.
66. Рутинський М.Й., Стецюк О.В. Музеєзнавство. Навчальний посібник. – К.:Знання, 2008. – 428 с.
67. Свєшніков І. К. Битва під Берестечком. - Львів: Слово, 1993. - 299 с.
68. Семенюк А. Косачі. Статті, нариси, поезія . - Луцьк : Надтир'я, 2014. - 184 с .
69. Сидор О. Волинське малярство XVII-XVIII ст. // Образотворче мистецтво, №2, 1988.-С. 18-21.
70. Силук А. 60 років від дня народження Г.В.Бондаренка (1946) – українського історика і педагога. Календар знаменних і пам'ятних дат Волині на 2006 р. – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2006. – С.23-29.
71. Степовик Д. Історія української ікони Х-ХХ століть.-К.: Либідь, 1996.-431с.
72. Туристичний імідж регіону: монографія / за ред. А. Ю. Парфіненко. – Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – 311 с.
73. Українська культура. Лекції за редакцією Дмитра Антоновича. - К., 1993.-253с.
74. Чорна М. Навчально-методичні рекомендації до проведення фольклорної та літературно-краєзнавчої практики. Херсон: Видавництво ХДУ, 2004.- 20 с.

75. Шостак В.М. Культура України неолітичного часу та її особливості на Волині. Збірник наукових праць Харківської державної академії культури.-Випуск 69.-Харків : Друкарня Мадрид, 2020.-С.70-79.
76. Шостак В.М. Культурно-моральні цінності еліти в трактуванні В.К.Липинського. Науковий збірник Українська культура : минуле , сучасне , шляхи розвитку. Рівненський державний гуманітарний університет.-Випуск 35.-Рівне , 2020.-С.50-57.
77. Шостак В.М. Луцьк—місто культури і творчості. Актуальні проблеми розвитку культури, мистецтва та освіти. Збірник матеріалів. Наукові читання.-Луцьк, 2020.-С.102-104.
78. Шостак В. М. Культура Волині: методичні рекомендації до курсу / В. М. Шостак.- Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки , 2021. – 35 с.

Інформаційні ресурси:

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
Все о туризме. Туристская библиотека // www.tourlib.net.
Державна служба туризму і курортів Міністерства культури і туризму України // www.tourism.gov.ua.
Державний комітет статистики України www.ukrstat.gov.ua
Інститут історії України Національної академії наук України <http://www.history.org.ua>
Інформаційний розділ Всесвітньої Туристської Організації // www.world-tourism.org.
Інформаційні ресурси Верховна Рада України // www.rada.gov.ua.
Каталог туристских сайтов // www.tourlib.columb.net
Міністерство культури України <http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/index>
Музейний простір України <http://prostir.museum/>
Національна спілка краєзнавців України <http://nsku.org.ua>
Нормативні акти України // www.nau.kiev.ua
Офіційний сайт Міністерства культури і туризму України // www.mincult.kmu.gov.ua.
Парк «Київська Русь». – Режим доступу: <http://www.parkkyivrus.com>.
Рідна країна – світоглядний портал <http://ridna.ua/>
Сім чудес України <http://7chudes.in.ua>
Український пам'яткоохоронний інтернет-ресурс <http://pamjatky.org.ua/>
This is Ukraine. – Mode of access: <http://www.thisisukraine.org/index>
<https://museums.authenticukraine.com.ua/ua/>
<http://incognita.day.kyiv.ua/exposition>
Музейний простір України <http://www.prostir.museum/>
Портал „Музейний простір України” поєднує у собі функції інформаційного сайту з щоденним оновленням та класичного порталу, який є своєрідним довідником з різних питань музейної справи.
Художні музеї і картинні галереї України <http://artmaidan.org.ua/museums.php>
Києво-Печерський національний історико-культурний заповідник (Київ) <http://www.kplavra.kiev.ua/>
Сайт містить новини, екскуртури, сторінки історії заповідника. Відвідувачі можуть ознайомитися з інформацією про конференції, що відбуваються в заповіднику, переглянути фотогалерею.
Меморіальний комплекс „Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941-1945 років” (Київ) <http://warmuseum.kiev.ua/>
Сайт пропонує для своїх відвідувачів новини музею, інформацію про історію створення та експозиції, знайомить з пошуковою роботою меморіального комплексу. Містить спеціальну інформацію для фахівців. Пропонує перегляд фотодокументів.

Музей Гетьманства (Київ)<http://www.getman-museum.kiev.ua/>

Це державний культурно-освітній та науково-дослідний заклад історичного профілю, осередок пам'яток матеріальної та духовної культури, пов'язаних з історією та традиціями козацько-гетьманської доби. Сайт знайомить з новинами, експозиціями та виставками музею. Подає контактну інформацію, статті.

Музей Івана Гончара (Київ)<http://honchar.org.ua/>

Сайт розповідає про історію створення центру та його засновників. Знайомить з колекціями та виданнями музею.

Національний заповідник „Софія Київська”(Київ)

<http://nzsk.org.ua/ukr/general/intro.html> Представлено інформацію про історію та діяльність заповідника, висвітлюється наукова робота, конференції, публікації. Можна довідатися про реставраційні роботи та виставки. Подано контактну інформацію та анонси.

Національний музей медицини України (Київ)<http://www.histomed.kiev.ua/>

В музеї представлено розвиток медицини в Україні з стародавніх часів до наших днів. В основу організації музею була покладена новітня концепція музеєзнавства, яка дозволила використати науково-методичні і документальні матеріали та експонати у комплексі з архітектурними, художньо-технічними і аудіовізуальними засобами.

Національний художній музей України (Київ)<http://namu.kiev.ua/>

Сайт знайомить з історією музею, його колекціями та виданнями. Відвідувачі можуть довідатися про програми, які діють в музеї. Ознайомитися з анонсами виставок, переглянути діючі та архів. Подано контактну інформацію, партнерів музею.